

Proloog

‘Stop, Pisano! Hou op! Ik word doodmoe van jou!’

We wandelden al een poosje zwijgend in het park. Democratie is een schijnvertoning, had ik tegen haar gezegd. Referenda over politieke kwesties worden herhaald totdat de politici de antwoorden hebben gekregen die ze willen hebben. Daarna wordt het volk nooit meer geraadpleegd over dat onderwerp. Nooit meer, had ik benadrukt. En toen riep Anna: ‘Stop, Pisano!’

Wanneer ze me bij mijn achternaam aanspreekt, weet ik dat het slimmer is mijn mond te houden. ‘Ik houd echt mijn mond niet. Dat kan ik gewoonweg niet. Ik bedoel, de boodschap is te belangrijk om niet te vertellen.’

‘Oh, ik geloof – nee, ik wéét – dat je steekhoudende argumenten hebt. Maar ik moet dat geklaag van jou nou al vijf, misschien zelfs al tien jaar aanhoren. Dus dóé eindelijk eens wat. Ga naar de kranten. Maak een film. Wat dan ook. Of hou anders je kop!’

Ondanks dat het nu droog was, waren er weinig mensen buiten. In de verte duwde een jongeman een vrouw in een rolstoel. Het was een wat grijze dag, maar ik genoot van de intense herfstkleuren, van de paddenstoelen die her en der verspreid stonden. Af en toe speelde een windvlaag met de bladeren die zich hadden verzameld op de grond. *De pers is niet onafhankelijk, liefje. Zij zullen me geen ruimte geven. Wat ik wil vertellen is geen “nieuws”. Bovendien is mijn boodschap controversieel. Wie zal me geloven?* Ik sloeg mijn jas wat dichter om mij heen. ‘Het eerste wat moet gebeuren, is de mensen bewust maken van wat er aan de hand is. Het frustrerende gedeelte is echter dat de meeste mensen eenvoudigweg niet willen zien wat zich voor hun ogen voltrekt.’

‘Hmmm. Het komt erop neer hóé je de boodschap overbrengt. Joshua en ik hadden het erover hoe we je konden helpen. Je zou een boek moeten schrijven. Een fictieboek. Joshua ondersteunde dat idee volledig.’

‘Maar, Anna, dit is geen fictie! Dit is echt!’ Mijn stem sloeg over. ‘Bovendien heb ik nog nooit een fictieboek geschreven.’

‘Je moet, Pisano!’ Ze zei het niet, ze commandeerde. ‘Je kunt heus wel schrijven. Bedenk een paar boeiende personages die jouw overtuiging

verkondigen.’

Ik keek naar Anna zonder haar te zien. De wind leek toegenomen. Ik zette mijn kraag nog wat verder op.

‘Luister. Je begint met een man en een vrouw. Hij heet Harry, zij heet Sophia.’

‘Sophia?’

‘Sshht, luister nu.’

En ik luisterde. Een uur, misschien wel langer, slenterend door het park, starend naar de dwarrelende bladeren die elkaar achterna leken te zitten.

Nadat Anna was verdwenen, ging ik naar binnen en trok mijn jas uit. Ik nam plaats aan mijn bureau, en schreef “Harry” op een leeg, wit blad. Ik keek ernaar tot hij bijna letterlijk van het blad kroop. IJverig maakte ik een lijst met sleutelwoorden en kernbegrippen. Vervolgens begon ik met cirkels, blokken en pijlen structuur en verbanden aan te brengen tussen de verschillende woorden.

En het groeide.

Onder mijn handen.

DEEL I: 1995

1

De Lutte, Nederland, 4 februari 1995

‘Ik word doodmoe van jou!’ zei Sophia, terwijl ze de klep van de vaatwasser met een klap dichtdrukte. ‘Jij zou Virginia en Maria naar volleybal brengen! Dat hadden we afgesproken.’

‘Sorry, ik ben het glad vergeten,’ zei Harry. Hij was zo blij dat hij had kunnen regelen de technisch directeur van Sweet Oils te spreken te krijgen, dat hij er geen moment aan had gedacht wat hij met Sophia had afgesproken. ‘Ik heb een afspraak met een belangrijke klant.’

Sophia zette haar handen in haar zij en keek hem aan. ‘Dan zeg je hem maar af. Hoor je dat? Zeg hem af!’

‘Luister eens even. Ik kan er niet onderuit en wil dat ook niet. Het heeft wéken gekost om die afspraak in de agenda’s te krijgen.’

‘Je houdt nooit rekening met mij! Je hebt zeker ook nog niet dat rapport nagekeken, wat ik je gevraagd heb?’

Verdomme, ook dat nog. ‘Dat heb ik voor vanavond gepland.’

‘Dat bedoel ik nou! Ik ben al twee keer gebeld met de vraag waar het blijft en dat is nog nooit gebeurd. *Mierda*, ik houd altijd rekening met jou, met jouw werk. Altijd! Of niet soms? Nu wil ik —’

Ze werden gestoord door Maria die op kousen binnenkwam. ‘Mama, ik kan mijn gymschoenen niet vinden.’

‘Ik kom zo bij je, schat. Vraag Virginia maar of zij weet waar ze zijn.’

‘Heb ik gedaan. Zij weet het ook niet.’

‘Ga maar vast naar boven.’ Ze wierp een blik op de keukenklok. ‘Ik kom er zo aan. Ik ben nog even met papa aan het praten.’

Toen Maria de deur achter zich had dichtgedaan, zei Sophia: ‘Nu is er één keertje – één keertje – dat ik wat voor mezelf vraag en dan ben jij het weer vergeten. Het is zaterdag. Je denkt nooit eens na!’

‘Ik ben om twee uur terug of zo. Dan kun je toch altijd nog gaan?’

Haar ogen vlamden weer op. ‘Jij snapt er ook niks van, hè? Het punt is dat je mij geen *respeto* toont door geen rekening met mij te houden, *hombre*.’

Hij zuchtte en wreef zich in zijn ogen. “Hombre” noemde ze hem altijd, als ze kwaad was. Hij snapte wel dat haar veeleisende baan in combinatie met de zorg voor hun dochters de nodige organisatie vergde, en dat ze die

spaarzame momenten dat ze haar eigen gang kon gaan gewoon nodig had. Maar wat kon hij er op dit moment aan doen? Hij moest nú weg, anders was hij niet op tijd. ‘We hebben het er vanavond wel over,’ zei hij, terwijl hij naar haar toe liep om haar in zijn armen te nemen.

Sophia maakte een afwerend gebaar en liep naar de deur. ‘Ik breng ze wel,’ zei ze, terwijl ze enigszins gekalmeerd leek, ‘maar vergis je niet, *hombre. Estoy furiosa!*’ Ze beende de keuken uit en smeede de deur achter zich in het slot.

2

Hengelo, Nederland, 4 februari 1995

Een halfuur later zat Harry te wachten in de ruime hal van het Van der Valk hotel bij Hengelo. De Jong was nu al bijna tien minuten te laat. Hij ergerde zich aan mensen die te laat kwamen: zij vonden hún tijd kennelijk belangrijker dan de tijd van anderen.

Hij dacht terug aan hun bruiloft in Spanje. Hij had erop gestaan de grote dag kleinschalig te houden, maar het was desondanks een uitbundig feest geweest met een superdiner voor meer dan tachtig gasten. De gasten waren zonder uitzondering prachtig uitgedost. De bruiloft was typisch Spaans gevierd, als een soort van gala, met de heren in stijlvolle pakken en de dames in avondjurken en glimmende sieraden rond de nek, armen en in het oor. Om half tien begon het diner met een enorme overdaad aan eten. Regelmatig schreeuwde iemand “*Que se besen!*”, waarop ze elkaar een zoen moesten geven om de feestvierders weer rustig te krijgen. Zijn ouders waren bang geweest dat ze te deftig gekleed zouden zijn en daardoor uit de toon zouden vallen, maar ze waren eerder opgevallen door het tegendeel. Ze hadden gerechten gegeten die ze niet kenden, gedanst met mensen die ze nooit eerder hadden ontmoet en meegefeest tot in de kleine uurtjes. Ze vonden het geweldig, en hij was blij dat ze dat nog hadden mogen meemaken.

‘Mijn naam is De Jong. Bent u soms Harry Vermolen?’ vroeg de al wat kalende, informeel geklede man van middelbare leeftijd. Zijn stem had een warm timbre.

Harry stond op om de man de hand te schudden. ‘Ja, inderdaad.’

‘Honderd maal excuses dat ik te laat ben. Ik had wat huiselijke beslommeringen.’

Harry glimlachte. Hij ook al? Ze wisselden visitekaartjes uit. Harry wenkte de serveerster en bestelde twee koffie.

De Jong wierp een korte blik op zijn horloge. ‘Laten we maar meteen ter zake komen. Tenslotte is het voor ons beiden vrije tijd. Wij zoeken een bureau dat voor ons een machine kan ontwerpen waarmee het inpakken van flessen Ninoli, onze succesvolle babyolie, kan worden geautomatiseerd.’ Hij wreef over zijn kin. ‘U bent mij aanbevolen door een bevriende relatie, maar ik vorm me graag mijn eigen oordeel. Ik schaf namelijk geen

machine aan die ik kan voelen en testen, maar ik ga geld besteden aan vertrouwen. Aan vertrouwen dat het ontwerpbureau met het gewenste resultaat komt. Daarom wil ik, voordat ik u de specificaties geef, eerst wat meer van uw achtergrond weten.'

Een meisje, dat eruitzag als een studente die wat bijverdiende, zette glimlachend de bestelde koppen op tafel en zette twee streepjes achter "Koffie" op de nota die reeds voor Harry op tafel lag.

'Ik ben direct na mijn studie werktuigbouwkunde begonnen bij een bureau voor technische mechanisering,' zei Harry, terwijl hij twee klontjes suiker en een scheutje melk in zijn koffie deed en het geheel tot een homogene bruine kleur roerde. 'Daar heb ik veel geleerd, maar ik vond dat de opdrachten te veel routinewerk waren en innovaties te weinig aandacht kregen. Na drie jaar ben ik daar weggegaan en ben ik Magimo begonnen.'

'Wat een aparte naam ...'

'Magimo staat voor *Mens Agitat Molem*, ofwel "de geest zet de zaak in beweging". Wij onderscheiden ons doordat wij vaak opdrachten aannemen op risicobasis, dus niet alleen uurtje-factuurtje. We ontwikkelen ook nieuwe producten voor eigen rekening en risico die we dan te koop aanbieden aan de industrie, hetzij tegen een vast bedrag, hetzij tegen een royalty over de gerealiseerde omzet, dan wel op basis van een combinatie van die twee.'

De Jong slurpte aan zijn koffie. 'Met hoeveel mensen werken jullie?'

Harry wist dat deze vraag zou komen, zoals altijd. 'Magimo is formeel een eenmansfractie, maar ik heb een groot netwerk en kan heel snel teams formeren op basis van de specifieke kennis en vaardigheden die het project vraagt. Ik documenteer elke stap zeer nauwkeurig, dus mocht mij wat overkomen dan is de voortgang van het project verzekerd. Wettelijk dient overigens sowieso een uitgebreid technisch dossier te worden aangelegd waarin de gemaakte ontwerpbeslissingen die de veiligheid beïnvloeden zijn verantwoord.'

De Jong maakte een korte notitie op de achterkant van Harry's visitekaartje. 'Vertelt u eens iets over u zelf, uw gezin, uw hobby's, dat soort dingen.'

Harry beantwoordde De Jongs blik en probeerde in te schatten in hoeverre hij verondersteld werd open te zijn. 'Ik ben bijna tien jaar geleden getrouwd met Sophia. Zij is Spaanse en werkt drie dagen per week als tolk-vertaler bij het ITC in Enschede, maar doet de laatste tijd ook veel

voor de Verenigde Naties. We hebben twee dochters, Virginia van negen en Maria van acht. Sophia kan haar werk voor een deel thuis verrichten, wat haar de flexibiliteit geeft de zorg voor de kinderen en het huishouden te combineren met haar baan.’ Hij nam een slokje van zijn koffie.

‘En hobby’s?’

‘Voor hobby’s heb ik te weinig tijd. Ik lees graag een goed boek en schaak af en toe met een vriend onder het genot van een biertje. Ik vind diepzeeduiken leuk, maar daar is de laatste jaren niets meer van gekomen.’

Ze praatten nog wat door en spraken af dat Harry in de loop van maandag een offerte zou faxen. Ze namen afscheid en Harry legde op het schofeltje zeven gulden vijftig voor de drie koffie neer.